

Létezni, teremteni, élni – a HAB kiállítása az élet nagy kérdéseiről

Kocsis Katica / 2023.10.24.

A Hungarian Art and Business Teremtés. A létezés ereje című kiállítása kortárs alkotók és régi nagy mesterek művein keresztül az élet nagy kérdéseiről, a születés és a halál mibenlétéről, az alkotásról, a világ létezésének misztériumáról.

A kiállítás nagyszerűen rámutat arra, hogy az embert minden időben foglalkoztatta és foglalkoztatja a létezése, a születés és az elmúlás, illetve az, hogyan képes elhelyezni magát a világban, továbbá a valóságát a tevékenységével formálni, alakítani. Hogyan tud az egyén teremtővé válni? Hogyan hat a világra a létezése? Ezek a kérdések univerzálisak, időtlenek, és korunkban is érvényesek, amit jól jelez, hogy a kortárs művészek között is sok olyat találunk, akik az élet nagy kérdéseire próbálnak választ találni műveikkel.

A kiállítás egyik érdekessége, hogy kortárs és klasszikus alkotók műveit egy térbe helyezi, így a régi és az új párbeszédbe lép egymással. Láthatóvá válik, hogy régen hogyan közelítettek a tárlat által felvetett kérdésekhez, és hogy a hozzájuk való viszony az idők során hogyan változott.

A HAB *Teremtés. A létezés ereje* című kiállítása

A *Fény Térben* egymás közvetlen közelében látható egy Dürer-metszet és egy Szűcs Attila-festmény vagy egy Pier Francesco Mola-mű és egy Ursuța-kép. Ez azt láttatja, hogy míg a klasszikus alkotók a keresztény ikonográfiát felhasználva, bibliai kontextusban közelítettek a születés és a halál kérdéséhez, a kortársak hozzáállása személyesebb, közvetlenebb. Szűcs Arany úszógumiképen magányos, háttal álló alak tekint az időtlen és végtelen térbe. Transzparens, éteri környezetben ábrázolt figura kapaszkodók és horizont nélküli, rendkívül festői felületen; világba vetettsége, magánya, kiszolgáltatottsága drámai erejű. Andra Ursuța *Éjszakai kibocsátás* című fotogramja korpusz lenyomatát idézi, amelynek sugárzó mivolta a túlvilági létezés misztériumát hirdeti. Úgy érezzük, mintha az ábrázolt test az élet és a halál küszöbén állna, fénnyel telített volta az átlényegülés pillanatának szentségét szimbolizálja.

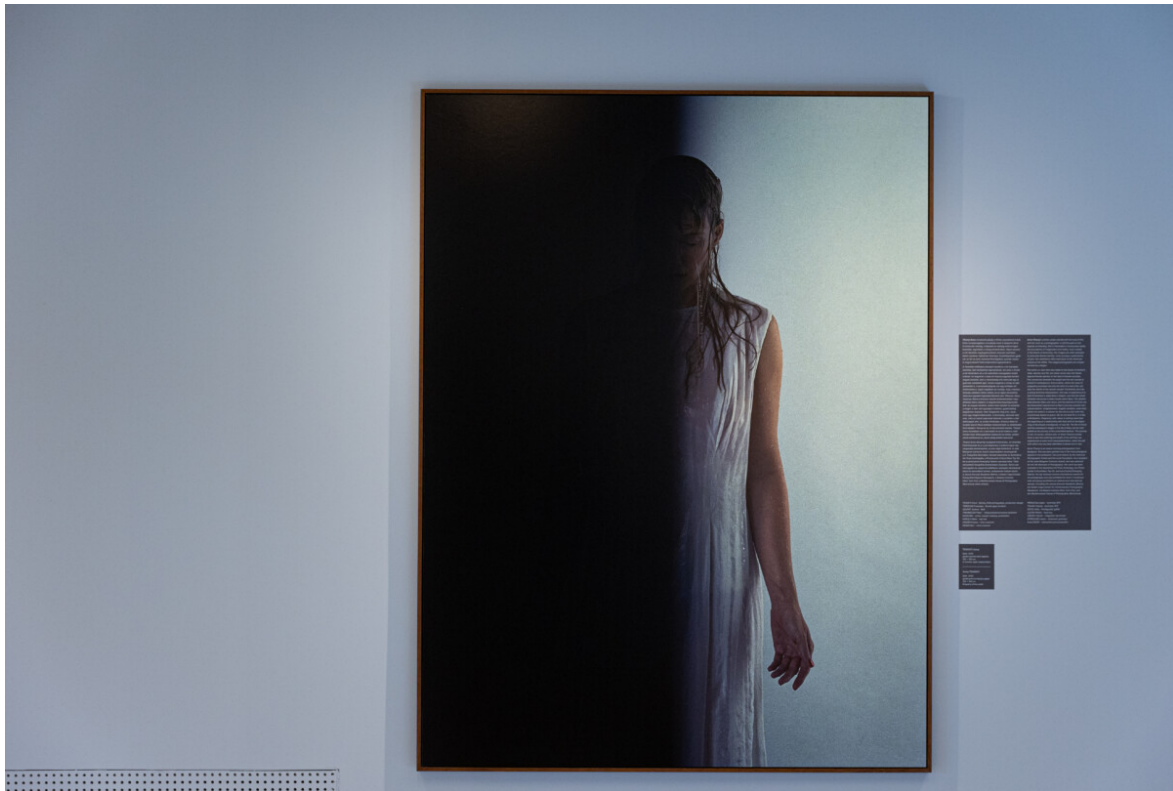
Az emeleti *Felhő Tér* a misztérium témáját járja körül, és kortárs nézőpontból közelít a teremtés fogalmához. Az itt látható művek három téma köré csoportosíthatók: egyrészt a teremtésmítoszok kortárs olvasatát adják, másrészt a teremtett ember létkérdéseivel, harmadrészt pedig az emberrel mint teremteni képes lényel foglalkoznak. Tinei *Kleine weiße Kirche* című képének hőse törékeny-tünékeny alak, aki egy templom előtt, meghajlott háttal ül, és a nézőre szegezi kétségbeesett tekintetét. Mintha azt mondaná, hogy a mai világból eltűnt az Isten: senki sincs már, aki vigyázna ránk, korunkból kiveszett az a hit, ami kapaszkodót és vigaszt nyújthatna a nehéz helyzetekben. Johan Tahon lényei is hasonlóan látomásszerűek, lét és nemlét között álló, megtört alakok; megroppantak az élet súlya alatt: tökéletlenségük, esetlenségük teszi őket igazán emberivé. És bár teli vannak fájdalommal, gyönyörűek, és kikövetelik a néző szeretetét.

Rózsa Luca Sára festményei is hasonló kérdéseket tesznek fel. Arról gondolkodtatnak el, hogy hol a helye az embernek a mai világban, s hogy az élet mennyire gyötri meg az egyént. Az archaikus, torzult alakok olykor a természet szerves részeként jelennek meg, máskor egybeolvadnak, fluidáló szövetet alkotnak, amelyben az egyéni sajátosságok alárendelődnek a nagy egésznek. Mint a kiállítás leírásában olvassuk: „még anyagi szinten sem lehetséges az elkülönülés”; egyek vagyunk a minket körülvevő világgal, a környezet történései befolyásolják az egyéni létezését, és a mi létezésünk is elemi módon hat a bolygóra.

Tranker Kata antropomorf lényei ősi szimbólumokként hatnak, és a születés, a teremtés és az anyaság kérdéseit juttatják eszünkbe. A gondoskodás evolúciósan belénk kódolt alapvetéséről, az emberi faj fennmaradásának, újjászületésének, megújulásának kérdőjeleiről beszélnek. „Istenségek és az evolúciós elmélet majomszerű alakjai összemosódnak a bibliai történettel, az evolúciós és a spirituális megközelítés találkozik az első emberpár témájában, és a születés és halál körforgásában is.”

Mátrai Erik *Teremtés* című videómunkájában az alkotó UV-reagens folyadékkal keni be a testét, így alakja fokozatosan emelkedik ki a sötétségből, válik láthatóvá, valóssá. A művészt látjuk, amint megteremti önmagát. Az önteremtés aktusa egyszerre szól arról, hogy miként alkotjuk meg a karakterünk, valamint arról, hogy az alkotó ember hogyan építi fel a művészi identitását.

Iski Kocsis Tibor a bolygó teremtésének misztériumára reflektál, az univerzum felől közelítve a jelenséghez. Művein ember nélküli, szürreálisnak ható tájak láthatók, a kiállítás kérdéseit makrodimenzióból analizálja. Tihanyi Anna fotói elképesztő érzékenységgel fogják meg a női létezés törékenységét. Az ő fő témája a túlélés nehézsége, akár csak Philip-Lorca diCorcia fotóié, csak azok reménytelibbek.

A Hungarian Art and Business Andrassy úti kiállítóhelyén, a művei között sétálva számos kérdés ébred bennünk a létezésünkről és világban való helyünkről. Világossá válik, hogy porszemek vagyunk a nagy egészben, törékenyek és tűnékenyek, mégis van értelme a létezésnek, akkor is, ha nem vagyunk képesek mindenhatóvá válni.

Fotók: Csákvári Zsigmond / Kultúra.hu